

PORVOON KYLÄT – TORJUNTAVOITTO KYLÄKOULUJEN PUOLESTA

Anella Ahokas

Emma Antell-Neem

MITEN KAIKKI ALKOI?

- Epoon koulu uhattuna useita kertoja
- Verkostot syntyivät jo kauan ennen tätä viimeisintä koitosta
- Oikeat ihmiset kohtasivat – aika oli kypsä ja uhka todellinen
- Kaikki yhden puolesta – yksi kaikkien puolesta!

PORVOON KYLÄT – BORGÅ BYAR

- Ryhmässä yli 50 henkilöä, ydinjoukko noin 10-15
- “Johtamismalli” mahdollistaa ketterän toiminnan
- Tavoite kirkkaana, kaikilla sama vahva tahtotila
- Osaamisen hajautus – ryhmässä oli valtava määrä erilaisia osaajia, joiden osaaminen saatiin valjastettua
- Missä oli energiaa, siellä akoi tapahtumaan

MIKÄ SE UHKA OLI?

Marraskuussa 2023 Kaupunginjohtajan esitys: kaikki alle 50 oppilaan koulut lakkautetaan

Palveluverkkoselvitys

Pitkään vallinnut poliittinen tahtotila Porvoossa – keskitytään keskustan kehittämiseen ja kylät ovat rasite?

MITÄ ME TEIMME PORVOOSSA?

- Pidimme asian jatkuvasti esillä
- Emme luovuttaneet
- Keräsimme nimiä adressiin ja sometime siitä aktiivisesti.
- Vaikutimme joka tasolla
- Esitimme faktoja, kyseenalaistimme ja argumentoimme asiat edellä.
- Otettiin tukea toisistamme ja pidimme huolta jaksamisesta

Kannanottoa eri lautakuntiin, kaupunginvaltuustoon ja kaupunginhallitukselle	20
Mielipidekirjoituksia lehtiin ja toimituksen artikkeleita aiheesta	Yli 50
SoMe postausta ja kommenttia eri ryhmissä	lukemattomia
Tapahtumat (Kirjaston keskustelutilaisuus, Dome-teltoa "Kylätanssit", Grandin tilaisuus)	3
Mielenosoitus	2
Adressi	9000 nimeä
Viranhaltijoiden tapaamiset	3
Kaupunginjohtajan tapaamiset	3
Omia tapaamisia isolla ja pienemmällä ryhmällä	lukemattomia
Puolueiden tapaamiset	kaikki

MITEN PELASTAT KYLÄKOULUN

- Verkostoidu! Ajoissa ja laajasti
- Pidä asia esillä – yleinen mielipide kääntyy hitaasti ja virkamies vieläkin hitaammin
- Viestintästrategiat eri yleinen mielipide, päättäjät, virkamiehet
- Faktapohjainen kannanotto jokaiseen kokoukseen jossa asia esillä!
- Juridinen apu
- Virheet esiin, esitä toisenlainen fakta, hommaa knoppitietoa ja varastoi ideat/tietoa
- Tietoa, miten päätöksenteko toimii
- Lue joka-ikinen esityslista, liitteetkin – asia on aina yllättäen taas tapetilla
- Sosiaalinen media – Poliitiikkaporvoo
- Järkkymätön rintama!
- Visio ja päämäärä
- Luottamus toiseen, lupa tuulettaa tunteita
- Positiivinen draivi tiimin sisällä ja ulospäin
- Usko omaantekemiseen, ei saa luovuttaa
- Hanki hyviä sparrikavereita
- Whatsapp ryhmät ja tapaamiset
- Tunnista ryhmän vahvuudet ja hyödynnä niitä

Lain rikkojaiset Porvoossa

On todella vaikeaa uskoa, että demokratia paikallistasolla toimii näin.

Palveluverkkokeskustelussa ihmisten ääniä tukahdutetaan uhkailemalla, lukuja väärin telään ja asioita ajetaan eteenpäin lähes kostonhimoisesti. Pienet kyläkoulu halutaan lakkauttaa ja tilalle rakennetaan (liian) suuria yksiköitä ja samat virkamiehet, osa päättäjistä ja konsulttiritykset häärivät kaiken tämän takana. Varjoon jää lapset, jotka eivät ymmärrä, miksi ei voi mennä samaan turvalliseen lähikouluun, vaan pitäisi kulkea tuntitolkulla bussilla tai taksilla.

Kerrataan nyt vielä kerran: tutkimusten mukaan pienten lähikoulujen lakkauttaminen ei tuo säästöä, myös Porvoossa mahdolliset kustannussäästöt ovat minimaaliset (jos niitä edes tulee), maaseutu näivetty koulujen lakkauttamisten myötä, veronmaksajia lähtee Porvoon maaseudulta ja lapsivaikutusten arvio on tehty täysin epäammattimaisesti. Näyttää siltä, että aika suuri osa Porvoon päättäjistä on valmis myös rikkomaan lakia tehdessään päätöksiä palveluverkosta. On vaikeaa ymmärtää, mikä tässä asiassa on taustalla. Eikö materiaaleja lueta, ollaan-

ko muuten vaan tietämättömiä vai onko ryhmän paine vaarallisen suuri? Muutama esimerkki missä lakia siis rikotaan:

Koulumatka aika-arvio (ennen ja jälkeen päätöksen) on tekemättä. Se tulee tehdä jokaisen oppilaan kohdalla erikseen eikä massaoletuksia saa tehdä. Ei ole riittävää todeta, että koulumatka-aika on alle laissa määrätyn. Lapsen oikeuksien sopimukseen kirjattujen vaatimusten kannalta on merkittävästä asiasta kysymys, jos joidenkin lasten joka-päiväinen koulumatka-aika muuttuu 1 tunnista 2,5 tuntiin.

Lasten oikeuksien sopimus korostaa ehdotonta lapsen diskriminoinnin kieltoa. Sen kielto reali-

”

Lasten oikeuksien sopimus korostaa ehdotonta lapsen diskriminoinnin kieltoa.

soituu tilanteesta, joissa kysymys on lapsien välisestä yhdenvertaisesta kohtelusta.

Perusopetus on määritelty lähipalveluksi, koska se kohdistuu erityisuujoelun alla oleviin lapsiin ja sen suorittaminen on pakollista. Suunnitelluista palvelualueista puuttuu nimetty lähikoulu.

Tässä vain muutamia esimerkkejä. Tämän lisäksi nyt vietään eteenpäin kovalla alueella palvelualueudistusta. On hyvä muistaa, että tämä ei kosketa ainoastaan kyläkouluja, vain kaikkia Porvoon kouluja eli jos palvelualueella hyväksytään nykyisessä muodossaan, virkamiehillä on jatkossa mahdollisuus siirtää oppilaita koulusta toiseen ilman poliittista päätöstä. Tämä menettely oli käytössä varhaiskasvatuspalveluissa muutama vuosi sitten, jolloin jopa kokonaisia päiväkotia lopetettiin ilman poliittista päätöstä. Käytännössä virkamies voi siis siirtää minkä tahansa koulun oppilaat mihin tahansa tai vaikka saman koulun tai perheen lapset eri kouluihin ja tämä avaa mahdollisuuden esimerkiksi tyhjentää koko koulu oppilaita ilman sen suurempaa tarkastelua.

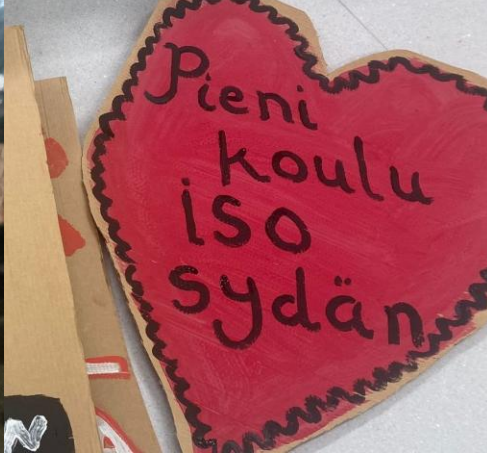
Juhamatti Muuraiskangas / Porvoon Kylät – Borgå Byar

UUSIMAA

”Jos tavoitteet asetetaan näin, on kyseessä itseään toteuttava profetia”

Porvoon kaupunginhallitus päättää tänään siitä, miten koulujen ja päiväkotien palveluverkon jatkosuunnittelu etenee. Ilolalainen kyläaktiivi Juhamatti Muuraiskangas on pessimistinen: ”Kaikki vaihtoehdot johtavat toiminnan supistuksiin.”

Kylähullut näyttivät voimansa kaupungin sydämessä

Porvoalaispäättäjät tuskailevat jo julkisesti tätä syksyä hankalimmaksi urallaan. Psykologisesti vaikein päätös lienee edessä 11. joulukuuta, kun kaupunginvaltuusto päättää Epoon ja Iolan kyläkoulujen lakkautuksesta (UM 14.11).

Kyläkouluja on suljettu Porvoossaakin vähän väliä, mutta nyt ratkaisu on poikkeuksellisen vaikea kahdesta syystä. Ensinnäkin Porvoon kylät -ryhmä on onnistunut herättämään "yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta" -musketisoturihengen ennen riitaisien kylien välille, joten virkamiesjohdon "hajota ja hallitse" -taktiikka ei pure odotetusti. Toiseksi kuntavaleihin on aikaa vain viitisen kuukautta.

Kylähullujen maalaisten keskiviikkoinen mielenilmaus onnistui kohtuullisesti, sillä se keräsi pimeävään marraskuun iltaan paikalle yli 300 henkilöä, mikä on Porvoossa paljon. Joulukuisesta päätöksestä on tulossa todella täpärä.

Kaupungin pienpuolueet eli vihreät, perussuomalaiset, keskusta ja vasemmistoliitto tekivät jo vaalikampanjaa telttoineen mielenilmauksessa ja RKP:n kyläpoliitikotkin saanevat ryhmältään silmaa.

– Jos demarien ja kokoomuksen rivit eivät pysy suorina, pelastuu Eppo jo toistamiseen ja kallis ja työläs palveluverkosuunnitelma joutaa paperikoriin, toriparlamentin varavaltuutettu huomautti.

Kokonniemestä puuttuu asiantuntemus: Porvoon kaupunginhallitus hyväksyi maanantaina Kokonniemen liikuntakeskuksen hankekehityssopimuksen ja -suunnitelman (UM 13.11).

– Se raaka kivireen vetäminen pitäisi pian aloittaa, jotta päästään joskus maaliin, toriparlamentin grynderijäsen huomautti.

Miljoonien euron kysymys kuuluu nyt, millainen porukka hankkeen toteutukseen saadaan valjastettua. Hankesuunnitelmassa korostetaan Kokonniemen Liikuntakeskus Oy:n mahdollisuutta rekrytoida ammattitaitoinen henkilöstö.

– Yhtiön merkittävin hyöty kaupungille on sellaisen liikuntarakenntamisen asiantuntemuksen hankkiminen, jota kaupungilla ei itsellä ole, suunnitelmassa todetaan.

– Huojentavaa, että Porvoon viimein tunnustaa tosiasiat, varavaltuutettu kiitteli.

Usko Lamoriin hiipuu: Porvoon ainoan pörssinoteeratun yhtiön Lamor Corporationin osakkeesta sai kaksi vuotta sitten maksaa 4,75

Kyläkoulujen puolestajajat kokoontuivat keskiviikkoiltana kaupungintalon edustalle.

OLU PAAPPANEN

1. KH/STST - Varpi	
1. Jaa - Ja	24
2. Tyhjä - Blank	0
3. Ei - Nej	27
Äänestäneitä - Antalet röstande	51
Poissa - Frånvarande	2

euroa. Päätyvällä viikolla osake on painunut kaikkien aikojen pohjamutiin alle 1,6 euroon.

– Eli sijoitetusta pääomasta on haihtunut jo kaksi kolmasosaa, toriparlamentin kamreerijäsen huokasi.

Usko yhtiön ympäristöteknologioihin tai ainakin niiden taloudelliseen kannattavuuteen on hiipunut. Sekä liikevaihto että liikevoitto ovat miinuksella viime vuoteen verrattuna, ja vaikka yhtiö ilmoitti osavuosikatsauksessaan uusista tilauksista, ei se kääntänyt kurssia.

– Kotiinpäin vetäminen ei tunnusta sijoitukseen enää kannattavan. Nestekin romahti lopulta, toriparlamentissa manailtiin.

Parkkeeraus puhuttaa: Toriparlamentti piti selvänä, ettei Porvoon periydy suunnitelmistaan muuttua pysäköinti maksulliseksi Näsin kartanon ympäristössä (UM 13.11), vaikka keskustassa töissä käyvien näkökulmasta puuha näyttää kiusanteolta. Merkillie panittiin, että kaupunki ei todellakaan aikailut viranhaltijapäätöksen toimeenpanossa, joskaan päätöksellä ei ollut lainvoimaa eikä taksojakaan ollut päätetty (UM 6.11).

– Parkkialueet tulevat ammottamaan tyhjiyttään, kun ne muutetaan maksullisiksi.

Reilumpaa olisi ollut rahastaa turisteja kesä-elokuussa ja huputtaa automaattit muina aikoina, yksi parlamentin ilmaparkkeeraaja tuhusi.

Ekskoittinen Freddie: Porvoon kaupunki tiedotti oman joulutontunsa Fredrik Flodbätin eli Fredden osallistavasta seikkailusta joulun alla eri puolilla Porvoota (UM 14.11).

Tonttu on bongattavissa keskustakohteiden lisäksi muun muassa Emälasossa ja Kerkköossa.

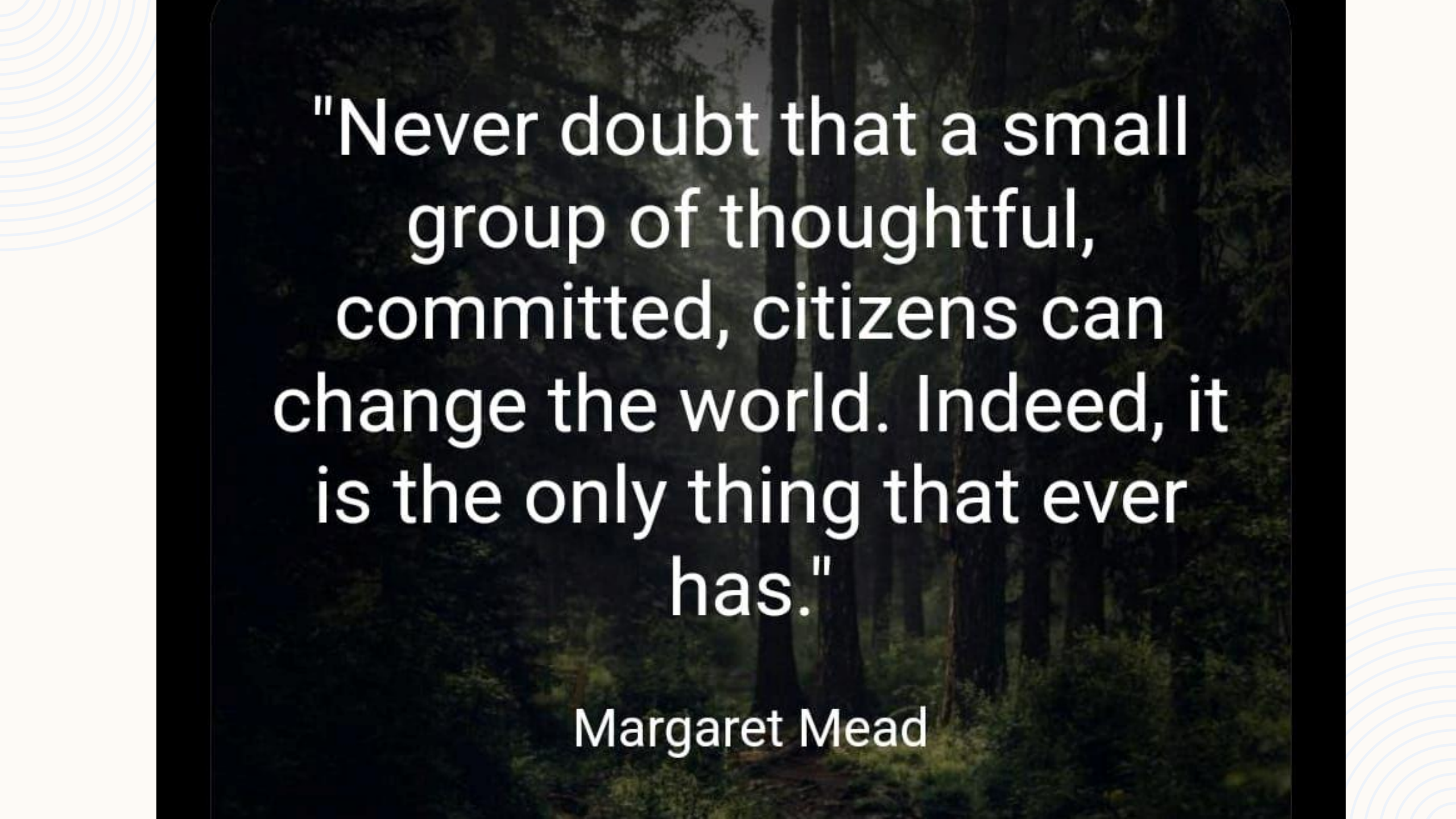
– Edes pieni kädenojennus Porvoon kylille, toriparlamentin kulttuurititimihyillä.

Toriparlamentissa pohdittiin, miksei Fredrik Flodbätille ole kehitetty suomenkielisiä nimiä tyylisiin "Säs och Kopp – Sotta ja Pytty", "Robin Hund – Robin Rekku".

– Ehkä Freddie on sopiva ekskoittinen nimi ja tuo Porvoon jouluun hienostuneisuutta. Pisteet siitä, ettei tonttua markkinoida englanniksi, kuten kaikkea muuta nykyään tehdään, toriparlamentti kiitteli.

Kaupungilla puhutaan on Uusimassa 1990-luvulta lähtien julkaistu palsta, jossa ruoditaan ajankohtaisia itäsuomalaisia puheenaitehoita rapsakalla tyylillä.

"Never doubt that a small group of thoughtful, committed, citizens can change the world. Indeed, it is the only thing that ever has."

Margaret Mead